Algebra4 matematikus szakirány

6. gyakorlat

2013. április 3.

1. Mutassuk meg, hogy minden halmaz partícióhálója komplementumos.
2. Rajzoljuk le az S_3, A_4 és Q csoportok részcsoporthálóját (Q a kvaterniócsoport), valamint a D_4 diédercsoport normálosztóhálóját.
3. Igazoljuk, hogy moduláris háló duálisa is moduláris.
4. Legyen L egy moduláris háló, és $a, b \in L$. Igazoljuk, hogy $[b, a \vee b] \cong [a \wedge b, a]$ izomorf részhálói L-nek. (Itt az $[u, v]$ intervallum azon $x \in L$-ekből áll, melyekre $u \leq x \leq v$.)
5. Igazoljuk, hogy minden lánc disztributív háló.
6. Tegyük föl, hogy I ideálja, F pedig filtere az L disztributív hálónak. Legyen $a \equiv b \pmod{\theta_I}$ akkor és csak akkor, ha van olyan $x \in I$, melyre $a \vee x = b \vee x$, és ρ_F a duális módon F-hez rendelt reláció.
   (1) Bizonyítsuk be, hogy θ_I kongruencia, amelynek I osztálya.
   (2) Igazoljuk, hogy ha az I ideál és az F filter olyan, hogy tetszőleges $c \in I$ és $f \in F$ esetén mindig $c \leq f$, akkor $\theta_I \wedge \rho_F = 0_L$ (azaz a triviális kongruencia).
   (3)* Mutassuk meg, hogy az egyetlen szubdirekt irreducibilis disztributív háló a kételemű háló. (Egy B algebra szubdirekt irreducibilis, ha legalább kételemű és tetszőleges J halmazra és A_j ($j \in J$) algebrákra teljesül a következő: Ha $B \leq \prod_{j \in J} A_j$ oly módon, hogy minden $j \in J$ esetén a $\pi_j \colon B \to A_j$ természetes vetítés szürjektív, akkor van olyan $j \in J$, melyre $\pi_j \colon B \to A_j$ izomorfizmus.)
7. (Stone tétele Boole-algebrákra) Egy L disztributív hálót Boole-hálónak nevezünk, ha nulla- és egységelemes, továbbá komplementumos. A Boole-algebrák azok az algebrai struktúrák, melyeknek van két 0-változós művelete (a 0 és az 1 kijelölése), egy egyváltozós művelete ($'$, a komplementumképzés), és két kétváltozós művelete ($\vee$ és $\wedge$), utóbbi kétváltozós műveletekre disztributív hálót alkotnak, és ebben a hálóban 0 a nullelem, 1 az egységelem, és x' az x komplementuma. Igazoljuk, hogy minden Boole-algebra izomorf egy alkalmas halmaz összes részhalmazaiból álló Boole-algebra egy részalgebrájával.
8. Legyen $0, 1 \in L$ egy disztributív háló, és legyen X az L prímideáljainak halmaza. Stone reprezentációs tétele szerint L izomorf X bizonyos részhalmazainak hálójával, mégpedig $a \in L$-hez azon $I \in X$-ek $A(a)$ halmazát rendeljük, melyekre $a \notin I$. Vegyük X-en azt a topológiát, amit az $A(a)$ alakú halmazok generálnak, mint bázis (azaz az $A(a)$ halmazok nyíltak). Igazoljuk az alábbiakat
   (a) X a fenti topológiával kompakt.
   (b) Az $A(a) \subset X$ halmazok pontosan az X kompakt-nyílt részhalmazai.

9. Legyen R egy kommutatív, egységelemes gyűrű, legyen $\mathrm{Spec}(R)$ az R prímideáljainak halmaza. Vegyük $\mathrm{Spec}(R)$-en azt a topológiát, amit azon $A(r) \subseteq \mathrm{Spec}(R)$ $(r \in R)$ halmazok, mint bázis-nyíltak generálnak, melyekre $A(r)$ azon $P \lhd R$ prímideálokból áll, melyekre $r \notin P$. Igazoljuk, hogy $\mathrm{Spec}(R)$ kompakt, és $\mathrm{Spec}(R)$ kompakt-nyílt részhalmazai egy disztributív hálót alkotnak. Minden disztributív háló előáll ilyen alakban, de ez nem feladat.